

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 84.398 van 23 december 1999
in de zaak A. 44.829/X-8314.**

In zake : 1. Jean TIELEMANS,
2. Simonne VETSUYPENS,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te 1000 BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

de gemeente TERNAT,
die woonplaats kiest bij
Advocaat D. LINDEMANS,
kantoor houdende te 1000 BRUSSEL,
Keizerslaan 3.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Jean TIELEMANS en Simonne VETSUYPENS op 14 augustus 1991 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van :

1. het besluit van 17 april 1991 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ternat waarbij aan Jean-Paul CLARYSSE-FEIERSTONE de bouwvergunning wordt verleend voor het "uitbreiden bestaande overdekte open stalling met gesloten berging" op een perceel gelegen te Ternat, Langestraat 117, kadastraal bekend Sectie A, nrs. 559 a, 245 f en 174 l;
2. het besluit van 3 juli 1991 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ternat waarbij aan Jean-Paul CLARYSSE-FEIERSTONE de bouwvergunning wordt verleend voor "het plaatsen van een deur" op hetzelfde perceel;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Adjunct-auditeur C. BAMPS;

Gelet op de beschikking van 9 september 1998 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 27 oktober 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 17 november 1999;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. BOVIN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat T. DEWANDRE die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor verzoekers, en van Advocaat F. DE PRETER die, loco Advocaat D. LINDEMANS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het advies van Auditeur C. BAMPS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat Jean-Paul CLARYSSE-FEIERSTENE op 6 maart 1991 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ternat een bouwaanvraag voor werken en handelingen van geringe omvang hebben ingediend voor het "uitbreiden bestaande overdekte stalling met gesloten berging" op een perceel gelegen aan de Langestraat 117 te Ternat, kadastraal bekend Sectie A, nrs. 559a, 245 f en 174 l, palende aan verzoekers' eigendom; dat het college van burgemeester

en schepenen bij het eerste bestreden besluit van 17 april 1991 de gevraagde bouwvergunning heeft verleend; dat Jean-Paul CLARYSSE-FEIERSTENE op 2 juli 1991 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ternat een bouwaanvraag voor werken en handelingen van geringe omvang hebben ingediend voor "het afsluiten van een zijkant van bestaand open afdak aan het huis, met plaatsing van een deur"; dat het college van burgemeester en schepenen bij het tweede bestreden besluit van 3 juli 1991 de gevraagde bouwvergunning heeft verleend;

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat verzoekers twee overheidshandelingen bestrijden die zonder samenhang zijn, of minstens niet zo'n samenhang vertonen dat zij als één enkele vordering kunnen worden ingediend, dat meerdere vorderingen slechts ontvankelijk als één enkele rechtszaak aanhangig kunnen worden gemaakt indien bij uitzondering de goede rechtsbedeling daardoor wordt bevorderd, meer bepaald indien vorderingen, wat hun voorwerp of hun grondslag betreft, zo nauw samenhangen dat als waarschijnlijk voorkomt dat vaststellingen gedaan of beslissingen genomen met betrekking tot de ene vordering, hun weerslag zullen hebben op de uitkomst van de andere, en dat, als voormelde regel niet wordt geëerbiedigd, het verzoekschrift niet ontvankelijk is, of minstens enkel ontvankelijk in verband met het eerste bestreden besluit;

Overwegende dat verzoekers repliceren dat de bestreden vergunning de uitbreiding, door een nieuwe stal, en het "operatief" maken van deze uitbreiding, door een deur naast het koertje tussen de drie gebouwen, betreffen, dat door de twee vergunningen te verlenen één groot complex ontstaat, dat deze vergunningen vooral door hun samenhang het vereiste advies van de gemachtigde ambtenaar missen en onredelijk zijn toegekend, en dat het bijgevolg meer dan waarschijnlijk is

dat de vaststellingen en beslissingen over de ene vergunning een weerslag zullen hebben op de andere;

Overwegende dat de verwerende partij terecht stelt dat meerdere vorderingen slechts ontvankelijk als één enkele rechtszaak aanhangig kunnen worden gemaakt indien bij uitzondering de goede rechtsbedeling daardoor wordt bevorderd, meer bepaald indien vorderingen, wat hun voorwerp of wat hun grondslag betreft, zo nauw samenhangen dat het als waarschijnlijk voorkomt dat vaststellingen gedaan of beslissingen genomen met betrekking tot de ene vordering, een weerslag zullen hebben op de uitkomst van de andere;

Overwegende dat in casu het eerste bestreden besluit vergunning verleent voor het uitbreiden van een bestaande open stalling met een gesloten berging; dat het tweede bestreden besluit vergunning verleent voor het afsluiten van een zijkant van een bestaand open afdak aan het huis tussen de vergunde berging en het naburige perceel, met plaatsing van een deur; dat het gaat om twee afzonderlijke bouwvergunningen met een afzonderlijk voorwerp die niet steunen de ene op de andere; dat niet blijkt dat de vaststellingen en beslissingen over de ene vergunning een weerslag zullen hebben op de andere; dat de exceptie gegrond is; dat het beroep enkel ontvankelijk is wat betreft de eerste bestreden beslissing;

Overwegende dat verzoekers in een laatste memorie aanvoeren dat de bestreden bouwvergunningen overeenkomstig artikel 2 van het beschikkend gedeelte ervan slechts zijn verleend voor een beperkte duur, in die zin dat de constructies "niet langer dan 1 jaar in stand mogen blijven", en dat zij "alleen reeds om die reden nietig zijn, omdat zij zijn verleend in strijd met het gestelde in artikel 42, § 3 van de voor het Vlaams Gewest gecoördineerde stedenbouwwet";

Overwegende dat verzoekers aldus in hun laatste memorie een nieuw middel inroepen, dat zij reeds in het verzoekschrift tot nietigverklaring hadden kunnen inroepen; dat het niet ontvankelijk is;

Overwegende dat verzoekers in een tweede middel de schending aanvoeren van artikel 45, § 1, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, "doordat de bouwtoelating werd afgeleverd zonder voorafgaandelijk gunstig advies van de Gemachtigde Ambtenaar, terwijl, het aangehaalde artikel voorschrijft dat het voorafgaandelijk en bindend advies van de Gemachtigde Ambtenaar wordt ingewonnen";

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat krachtens artikel 3, 3°, van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, het advies van de gemachtigde ambtenaar niet is vereist voor "kleine schuilplaatsen, kippenhokken en bergplaatsen voor gereedschappen, in te planten op ten minste 2 m van de perceelsgrenzen en gelegen binnen de zone voor binnenplaatsen en tuinen behorende bij bestaande hoofdgebouwen";

Overwegende dat verzoekers repliceren dat artikel 3, 3°, van het koninklijk besluit van 16 december 1971 slechts een beperkende opsomming geeft van kleine werken die, hoewel vergunningsplichtig, vrijgesteld zijn van het advies van de gemachtigde ambtenaar; dat artikel 3, 3°, niet van toepassing is, aangezien het gebouw dienst doet als paardenstal, dat ook de afmetingen aangegeven in de omzendbrief van 29 maart 1982 die het koninklijk besluit van 16 december 1971 nader toelicht "op grove wijze overschreden wor-

den", nu deze een maximum nokhoogte aangeeft van 3 m bij hellend dak, terwijl de nokhoogte van het vergunde gebouw 3,70 m bedraagt, en de nieuwe stal samen met de vergunde wand met deuropening in een reeds bestaande stal één geheel vormt met de reeds bestaande, niet vergunde stallingen, en hiermee een groot complex vormt, dat hieruit voortvloeit dat voor beide vergunningen het advies van de gemachtigde ambtenaar vereist is, nu beide vergunningen het aanmerkelijk vergroten en gerieflijker maken van paardenstallingen betreffen;

Overwegende dat de verwerende partij in een laatste memorie stelt dat zij de aangehaalde ministeriële omzendbrief niet kent, en dat zij bij de beoordeling van de aanvraag geen rekening diende te houden met de bepalingen van een niet bekendgemaakte, laat staan (niet) gepubliceerde omzendbrief, dat daarenboven de overschrijding van de door deze omzendbrief bepaalde hoogte met 70 cm een slechts lichte overschrijding betreft van vereisten die slechts als richtlijn zijn voorgesteld, en die in casu hun verantwoording zouden kunnen vinden in het feit dat het ging over een uitbreiding van een bestaande overdekte open stalling;

Overwegende dat niet wordt betwist dat het bouwperceel niet is gelegen binnen het gebied waarvoor een door de Koning -thans de Vlaamse regering- goedgekeurd bijzonder plan van aanleg bestaat, en evenmin binnen het gebied van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling;

Overwegende dat krachtens artikel 45, § 1, eerste lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, zolang voor het gebied waarin het goed begrepen is, geen door de Koning goedgekeurd bijzonder plan van aanleg bestaat, de vergunning niet kan worden

verleend dan op eensluidend advies van de door de Minister gemachtigde ambtenaar of ambtenaren van het Bestuur van de Stedenbouw en de Ruimtelijke ordening, verder "de gemachtigde ambtenaar genoemd"; dat krachtens het tweede lid van hetzelfde artikel de Koning de lijst kan vaststellen van de werken en handelingen waarvoor, wegens hun geringe omvang, het advies van de gemachtigde ambtenaar niet is vereist, in welk geval artikel 46 van toepassing is; dat deze lijst is vastgesteld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar;

Overwegende dat artikel 3, 3°, 10°, en 11°, van voornoemd koninklijk besluit van 16 december 1971, bepaalt wat volgt :

"In het Vlaamse Gewest is het advies van de gemachtigde ambtenaar niet vereist voor de volgende werken en handelingen :

(...)

3° kleine schuilplaatsen, kippenhokken en bergplaatsen voor gereedschappen, in te planten op ten minste 2 m van de perceelsgrenzen en gelegen binnen de zone voor binnenplaatsen en tuinen behorende bij bestaande hoofdgebouwen;

(...)

10° het bijbouwen aan een bestaande woning van een veranda, overdekt terras of balkon, voor zover deze van geringe omvang zijn;

11° het plaatsen van een overdekt caféterras of gelijkaardige uitbouwsels";

Overwegende dat artikel 3, 3°, van het koninklijk besluit van 16 december 1971 geen criteria vastlegt ter beoordeling van de vraag of een bergplaats al dan niet als een bergplaats van geringe omvang in de zin van deze bepaling kan worden beschouwd;

Overwegende dat luidens de ministeriële omzendbrief van 29 maart 1982 "Toelichting bij het K.B. van 16.12.1981 tot wijziging van het K.B. van 16.12.1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar", onder kleine werken en handelingen zoals bergplaatsen voor gereedschappen, moet worden verstaan "gebouwtjes met een max. grondoppervlakte van 21 m², een max. nokhoogte van 3 m, ingeval ze worden afgedekt met een hellend dak of met een maximale kroonlijsthoogte van 2,5 m ingeval ze worden afgedekt met een plat dak", dat "de oppervlakten en afmetingen (...) ten indicatieve titel (zijn) aangegeven" en bijgevolg "een richtlijn" zijn, en dat indien "de aanvraag betrekking (heeft) op groter of hogere gebouwen" de aanvraag onderworpen (dient te worden) aan het advies van de gemachtigde ambtenaar";

Overwegende dat ministeriële omzendbrieven gericht aan de vergunningverlenende overheden die richtsnoeren bevatten nopens de interpretatie en de toepassing van de bestaande wetten en verordeningen geen enkel bindend karakter hebben ongeacht of zij zijn bekendgemaakt of niet; dat de overtreding van een dergelijke omzendbrief door een verzoeker niet kan worden aangevoerd als vernietigingsgrond ter ondersteuning van een annulatieberoep gericht tegen een individuele bestuursbeslissing genomen met miskenning van de door het bestuur in het algemeen verleende interpretatie;

Overwegende dat het eerste bestreden besluit vergunning verleent voor een "berging" en niet voor een paardenstal; dat een eventueel gebruik dat strijdig is met de verleende bouwvergunning de wettigheid van die vergunning niet aantast; dat geen van de door verzoekers aangevoerde argumenten de Raad van State ertoe kunnen brengen aan te nemen dat, door een bergplaats van 3,25 m op 6,50 m, dit is met een oppervlakte van 21,125 m², een

kroonlijsthoogte van 2,5 m en een nokhoogte van 3,70 m ingeplant op 2 m van de perceelsgrens, als een werk van geringe omvang te beschouwen zoals bedoeld door artikel 3, 3°, van het koninklijk besluit van 16 december 1971, de vergunningverlenende overheid de bepaling van artikel 3, 3°, van voornoemd koninklijk besluit van 16 december 1971 onrechtmatig heeft toegepast; dat het middel wat het eerste bestreden besluit betreft niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de Auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt gelast met het aanvullend onderzoek.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van het beroep wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op drieëntwintig december
1900 negenennegentig, door de Xe kamer, die was
samengesteld uit :

de HH.	J. BOVIN,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
	J. LUST,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BOVIN.